

وزارة تعليمات عالي
معينيت علمي

مقررہ تعليمات عالي شبانه

مقرره تحصیلات عالی شبانه

فصل اول

احکام عمومی

منظور وضع

ماده اول:

این مقرره به منظور تنظیم امور مربوط به برنامه های تحصیلات عالی شبانه مؤسسات تحصیلات عالی دولتی، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این مقرره عبارت اند از:

- ۱- توسعه زمینه دسترسی به تحصیلات عالی
- ۲- ارتقای سویه تحصیلی و انکشاف مهارت های شغلی متقاضیان
- ۳- فراهم آوری زمینه تحصیلات عالی برای کارکنان و سایر اتباع کشور
- ۴- آماده نمودن امکانات تحصیل در پوهنتون های شبانه
- ۵- بلند بردن ظرفیت کارکنان

فصل دوم

شرایط و طرز تدویر برنامه های تحصیلات عالی شبانه

شرایط تدویر

ماده سوم:

مؤسسات تحصیلات عالی در صورتی برنامه های تحصیلات عالی شبانه را تدویر نموده می توانند که واجد شرایط ذیل باشند:

- ۱- داشتن حداقل چهارسال سابقه تحصیلات عالی روزانه (یک دوره فراغت تحصیلی).
- ۲- داشتن متقاضیان بیشتر از (۲۵) نفر.
- ۳- داشتن استادان و همکاران استاد (اسیستانت).

۴- داشتن لابراتوار ها به منظور کارهای عملی.

تدویر برنامه تحصیلی

ماده چهارم:

(۱) تدویر برنامه تحصیلات عالی شبانه به پیشنهاد شورای علمی پوهنځی یا دبیرتمنت مربوط، تصویب شورای علمی مؤسسه، تأیید ریاست انسجام امور اکادمیک و منظوری وزیر تحصیلات عالی صورت می گیرد.

(۲) ضرورت تدویر برنامه های تحصیلی شبانه، مطالعه وضعیت و امکانات مؤسسه، شرایط امنیتی و محیطی، مخارج و مصارف برنامه و سایر موضوعات اساسی طبق جدول ضمیمه شماره (۱) این مقرره ارایه می گردد.

(۳) مراحل قبولی و کسب منظوری برنامه های تحصیلات عالی شبانه طبق جدول مندرج ضمیمه شماره (۲) این مقرره صورت می گیرد.

فصل سوم

شمولیت در برنامه های تحصیلات عالی شبانه

نصاب تحصیلی

ماده پنجم:

نصاب تحصیلی، مفردات مضامین و برنامه های تحصیلات عالی شبانه مطابق تحصیلات عالی روزانه بوده و دوره تحصیل برای هرکریذت (۱۶) ساعت درسی تنظیم می گردد. ساعات درسی برنامه های تحصیلات عالی شبانه مانند تحصیلات عالی روزانه می باشد.

کیفیت درسی

ماده ششم:

کیفیت درسی در برنامه های تحصیلات عالی شبانه با رعایت معیارهای اکادمیک تأمین می گردد.

شمولیت

ماده هفتم:

شمولیت در برنامه های تحصیلات عالی شبانه بر اساس لیاقت و شایستگی از طریق امتحان صورت می گیرد.

اشتراک در امتحان

ماده هشتم:

اشخاص ذیل می توانند در امتحان اختصاصی برنامه های تحصیلات عالی شبانه اشتراک نمایند:

- ۱- فارغان صنوف دوازدهم مکاتب عمومی.
- ۲- فارغان لیسه های مسلکی، در صورتی که رشته اختصاصی شان در مؤسسات تحصیلات عالی وجود داشته باشد.
- ۳- فارغان تحصیلات نیمه عالی مسلکی (فوق بکلوریا) در صورت داشتن (۸۰٪) فیصد اوسط نمرات صنف چهاردهم و مطابقت نصاب تحصیلی مؤسسه ای که از آن فارغ شده اند با نصاب تحصیلی رشته یا پوهنخی مورد نظر شامل صنف سوم می گردند.
- ۴- فارغان تحصیلات نیمه عالی مسلکی (فوق بکلوریا) در صورتی که نصاب تحصیلی مؤسسه ای که از آن فارغ شده اند با نصاب تحصیلی پوهنخی مربوط حداقل (۵۰٪) فیصد مطابقت داشته باشد شامل صنف دوم می گردند.

سن

ماده نهم:

شمولیت در برنامه های تحصیلی شبانه تابع سن نمی باشد.

تدریس و امور عملی

ماده دهم:

(۱) تدریس در برنامه های تحصیلات عالی شبانه توسط اعضای بمت های اکادمیک صورت می گیرد.

- (۲) کارهای عملی و ساحوی برنامه های تحصیلی شبانه توسط اشخاص دارای مهارت های مسلکی (همکار تخنیکي) صورت می گیرد.
- (۳) مؤسسه تحصیلات عالی می تواند در صورت ضرورت جهت پیشبرد امور علمی و تدریسی برنامه های تحصیلی شبانه از اعضای کادر علمی سایر مؤسسات علمی تحقیقی و اشخاص مسلکی نیز استفاده نماید.
- (۴) برای اشخاص مندرج فقره های (۱،۲ و ۳) این ماده در صورتی که خارج از مکلفیت قانونی شان تدریس نمایند در برابر تدریس و پیشبرد کارهای علمی و ساحوی حق الزحمه پرداخته می شود.

اعطای دیپلوم

ماده یازدهم:

دیپلوم لسانس برای محصلان برنامه های تحصیلی شبانه که دوره تحصیل را در مؤسسات تحصیلات عالی مؤفقاته به پایان می رسانند، مطابق رشته تحصیلی شان اعطاء می گردد.

مقررات و لوايح

ماده دوازدهم:

طرز شمولیت، حاضری، امتحان کامیابی، ناکامی و انفکاک محصلین برنامه های تحصیلات عالی شبانه متناسب با معیار های مندرج لوايح تحصیلات عالی روزانه صورت می گیرد.

تأمین هم آهنگی

ماده سیزدهم:

- (۱) به منظور تأمین هم آهنگی و تنظیم امور مربوط به برنامه های تحصیلات عالی شبانه، رئیس و یا یکی از معاونان مؤسسه به حیث مسؤل برنامه تحصیلات عالی شبانه تعیین می گردد.
- (۲) مسؤلین مندرج فقره (۱) این ماده به پیشنهاد مؤسسه مربوط، تأیید ریاست انسجام امور اکادمیک و منظوری وزیر تحصیلات عالی تعیین می گردد.

تسهیلات

ماده چهاردهم:

مؤسسه تحصیلات عالی مربوطه مسؤل فراهم نمودن تنویر و تسخین اتاق های درسی، کتابخانه، مرکز کمپیوتر و تسهیلات کارهای عملی، تهیه وسایط نقلیه برای بازدید های ساحوی، تأمین آب آشامیدنی صحی و باز نگهداشتن کانتین برای برنامه های شبانه می باشد.

اخذ حق الشمول (داخله) و حق الاجرت (فیس)

ماده پانزدهم:

- (۱) به منظور تأمین مخارج و مصارف برنامه های تحصیلات عالی شبانه حق الشمول (داخله) و حق الاجرت (فیس) اخذ می گردد.
- (۲) حق الاجرت (فیس) تحصیلی یک سمستر برای رشته های علوم اجتماعی مبلغ پنج هزار (۵۰۰۰) افغانی و برای رشته های علوم طبیعی مبلغ هشت هزار (۸۰۰۰) افغانی می باشد.
- (۳) حق الشمول (داخله) مبلغ پنج هزار (۵۰۰۰) افغانی صرف برای یک بار در شروع دوره تحصیل از محصل اخذ می گردد.
- (۴) مبلغ مندرج فقره های (۲ و ۳) این ماده به حساب واردات دولت تحویل بانک می گردد.

حق الزحمه ها

ماده شانزدهم:

- (۱) حق الزحمه استادان فی ساعت درسی مبلغ پنج صد (۵۰۰) افغانی و از همکاران تخنیکی در مقابل پیشبرد کار های عملی فی ساعت درسی مبلغ دو صد (۲۰۰) افغانی می باشد.
- (۲) حق الزحمه مسؤلین عمومی برنامه های شبانه مؤسسه و مسؤلین برنامه های شبانه پوهنخی ها، فی شب مبلغ پنج صد (۵۰۰) افغانی می باشد.
- (۳) مسؤل عمومی و مسؤل برنامه های شبانه نمی توانند در یک وقت حق الزحمه و حق التدریس اخذ نمایند.

(۴) کارکنان خدمات ملکی برنامه های تحصیلی شبانه طبق اسناد تقنینی مربوط مستحق اضافه کاری می باشند.

فصل چهارم احکام متفرقه

نظارت و بررسی

ماده هفدهم:

مسؤل برنامه تحصیلات عالی شبانه پوهنخی های مربوط مکلف است، از امور تدریس، تطبیق نصاب تحصیلی و مفردات آن نظارت و بررسی نماید.

ارایه گزارش

ماده هجدهم:

(۱) مؤسسات تحصیلات عالی مکلف اند در اخیر هر سمسٹر گزارش برنامه تحصیلی شبانه دیپارتمنت ها و پوهنخی های شبانه را به ریاست انسجام امور اکادمیک وزارت تحصیلات عالی ارایه نمایند.
(۲) گزارش مندرج فقره (۱) این ماده شامل نحوه تطبیق نصاب تحصیلی، کیفیت و معیاری بودن آن، مراعات دسپلین اکادمیکی، فراهم بودن تسهیلات کار عملی، سویه تحصیلی استادان، بیلاتس عواید و مصارف برنامه می باشد.

احکام تأدیبی

ماده نوزدهم:

هرگاه در نتیجه نظارت و بررسی ثابت گردد که در برنامه های تحصیلات عالی شبانه نواقص و تخلفات جدی از معیار های اکادمیک و اداری موجود است، مسؤل برنامه های تحصیلی شبانه پوهنخی مربوط و مسؤل عمومی برنامه های تحصیلی شبانه ذیلا تأدیب می گردد.

۱- بار اول توصیه.

۲- بار دوم اخطار کتبی.

۳- بار سوم سبکدوشی از وظیفه محوله در برنامه تحصیلی شبانه.

انفاذ

ماده بیستم:

این مقرره از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

مصوبه شورای وزیران جمهوری اسلامی افغانستان در مورد انفاذ مقرره
تحصیلات عالی شبانه

شماره: (۳۵)

تاریخ: ۱۳۹۰/۹/۱۴

مقرره تحصیلات عالی شبانه را که در جلسه مؤرخ ۱۳۹۰/۹/۱۴ شورای
وزیران جمهوری اسلامی افغانستان به داخل (۴) فصل و (۲۰) ماده تصویب
گردیده، منظور می دارم.

این مصوبه همراه با مقرره از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

ضمیمه اول

پیشنهاد ایجاد برنامه تحصیلی شبنه

شرح مطلب	اجزای پیشنهاد	شماره
دیوار تمنت فارغ ده یا پوهنځی بدون تقسیمات به دیوار تمنت های فارغ ده	رشته مورد نظر	۱
<p>۱. شرح نیاز مندی به فارغان برنامه به سویه محلی و ملی</p> <p>۲. تقاضای بالوام به برنامه ، مبتنی بر تعداد و متقاضیان با القوه در سال</p>	ضرورت تدویر	۲

<p>۱. سابقه یا اقدامت برنامه روزانه رشته پیشنهادی</p> <p>۲. موجودیت صنوف مجهز و معیاری</p> <p>۳. میسر بودن امکانات کارهای عملی منجمه است لایق اقرارها</p> <p>۴. است استاذان واجد شرایط تدریس با تفکیک سوبه تحصیلی ورشته علمی</p> <p>شان در رشته مورد نظر</p> <p>۵. است همکاران تفکیکی برای رهنمائی و پیشبرد کارهای عملی با تفکیک سوبه تحصیلی و تجربه کاری شان در رشته مورد نظر</p> <p>۶. شرح موجودیت تسهیلات کمک تحصیلی مانند کتابخانه عمومی ورشتری الانترنت کلب ، مرکز کمپیوتر و تاهمین دسترسی به آن در مساعیات برنامه تحصیلی شبانه</p>	<p>مطالعه وضعیوت</p>	<p>۳</p>
<p>۱. مخارج برنامه درسال از مدرک حق الزحمه وحق التدریس وسائر موارد</p> <p>۲. عوائد متوقمه درسال از مدرک مزد تحصیلی وحق الشمول وسائر موارد</p> <p>۳. ضرورت تمویل از بودجه دولتی به افغانی درسال</p>	<p>نیازمندی</p>	<p>۴</p>

ضمیمہ دوم

مراحل قبولی و کسب منظورہ پوزنامہ شہانہ

رشتہ تحصیلی	درجہ تحصیل	رتبہ علمی	ولک	نام	شماره	مراحل قبولی	شماره
					۱	شہادت مکمل ہیئت سہ نفری تہیہ کنندہ پیشہاگ	۱
					۲		
					۳		
	مجموع اصناف			شماره و تاریخ تصویب		تائید دیپارٹمنٹ فارغ	۲

اعضای حاضر			
آرای موافق		متن تصویب	ده ، در صورتیکه وجود داشته باشد.
آرای مخالف			
آرای مستکف			
مجموع اعضا		شماره و تاریخ تصویب	۳
اعضای حاضر		متن تصویب	تائید شورای علمی پوهنځی
آرای موافق			
آرای مخالف			
آرای مستکف			
امضاء و مهر پوهنځی	رتبه علمی و لک شهرت رئیس : اسم تاریخ و صورت موافقه :	تائید رئیس پوهنځی	۴

مجموع اعضا			
اعضای حاضر			
آرای موافق			
آرای مخالف			
آرای مستتکف			
اعضاء و مہر موسسہ	رتبہ علمی	شہرت رئیس : اسم	تائید رئیس موسسہ
	ولک	تاریخ و صورت موافقہ :	
		شمارہ و تاریخ تصویب	موافقہ ریاست اداری
مجموع اعضا			۷
اعضای حاضر			

	آرای موفق		متن تصویب		
	آرای مخالف				
	آرای مستنکف				
	امضاء و مهر	رتبہ علمی	شہرت رئیس : اسم	تائید پورہ علمی	۸
		ولک	تاریخ و صورت موافقہ :	ریاست انسجام امور اکادمیک	
			مقام منظوری کنندہ	حصول منظوری مقام	۹
			شمارہ تاریخ و متن حکم		